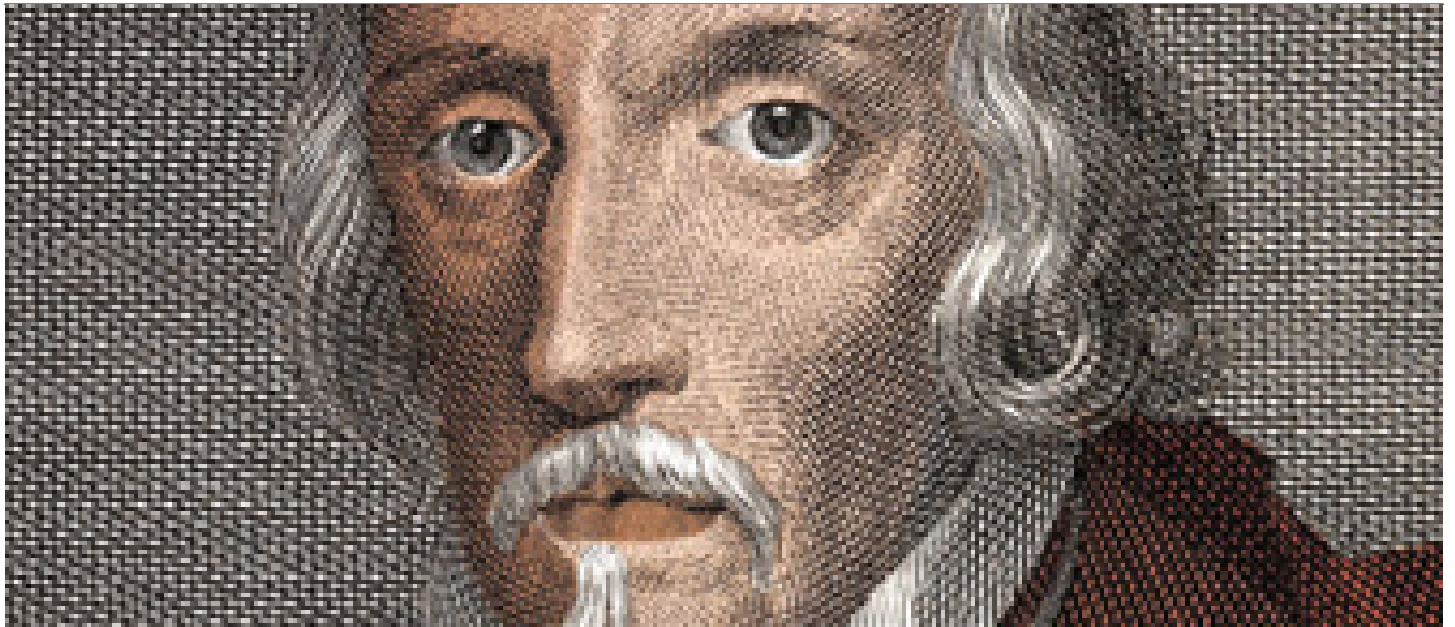

La vida es sueño? O és ensueño?

Autor:

Data de publicació: 16-01-2011

De vegades quelcom establert com a normal i correcte es torna qüestionable i totalment erroni si ens pensem a reflexionar. En Francesc Magrinyà ens desperta del somni.

Pensant en La Tempesta de Shakespeare —en què un dels motius de l'obra és la dicotomia vetlla i somni o realitat i ficció— m'ha vingut al cap una peça fonamental del teatre castellà del segle XVII.

La vida es sueño de Calderón. El terme sueño en castellà aplega en un sol mot tres significats que el català designa, com se sap, amb tres paraules diferents: la son, el son i el somni.

Segons el títol de l'obra calderoniana, els personatges haurien de badallar molt i dir que tenen moltes ganes de dormir. O bé se'ls hauria de veure amb un son molt inquiet o desvetllar-se sobressaltats o clapant com un tronc. O roncant: Zzzzzzzzz. O respirant acompassadament amb els ulls clucs, gitats en un llit o en una butaca. Sí, totes aquestes situacions haurien de formar part del cos de l'obra, si atenem, com dic, allò que dóna entenent el títol.

Però, no. Resulta que els personatges somien o es pensen que somien o no saben si estan en vetlla o imaginant coses mentre dormen. No són capaços de distingir entre la realitat i la ficció. Això només té un nom en castellà, per bé que diria que és poc emprat: ensueño. Els personatges, el que fan és "vivir en el ensueño". Per ells, "la vida es ensueño". Aquesta peça teatral s'hauria de dir, doncs, així: La vida es ensueño.

En canvi, tenim que el títol que ens ha arribat és La vida es sueño. Per què? Per què aquesta badada en el títol? Senzillament perquè els censors/traductors van traduir malament la vida és somni. En català sí que el títol fa referència exacta al contingut de l'obra!

